

MSFI 18

10 ključnih točaka novog Međunarodnog standarda
financijskog izvještavanja, Prezentiranje i objavljivanja u
financijskim izvještajima

forvis
mazars

MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanja u financijskim izvještajima* obvezan je za izvještajna razdoblja koja započinju 1. siječnja 2027. ili nakon tog datuma

Dana 9. travnja 2024., Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) dovršio je svoj projekt poboljšanja kvalitete financijskog izvještavanja objavom novog standarda MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanja u financijskim izvještajima*.

MSFI 18 zamijenit će MRS 1 – *Prezentiranje financijskih izvještaja* te će izmijeniti i druge standarde, ponajprije MRS 7 – *Izvještaj o novčanim tokovima*.

Novе odredbe uvedene standardom MSFI 18 osmišljene su kako bi korisnicima financijskih izvještaja pružile jasnije, transparentnije i usporedivije informacije o financijskoj uspješnosti poduzeća.

MSFI 18 uključuje mnoge odredbe iz MRS 1 bez izmjena. Međutim, poboljšava prezentaciju financijske uspješnosti kroz ključne promjene u tri glavna područja:

- strukturiranje izvještaja o dobiti ili gubitku uvođenjem triju novih zasebnih kategorija (Operativne, Investicijske i Financijske) te obvezom prikazivanja određenih međuzbrojeva, uključujući operativnu dobit ili gubitak;
- uvođenje pravila i smjernica o tome kako agregirati i raščlanjivati financijske informacije, kako u osnovnim financijskim izvještajima tako i u bilješkama; i
- poboljšanje načina izvještavanja o određenim pokazateljima uspješnosti (pokazatelji uspješnosti koje definira uprava – Management-defined Performance Measures, MPMs).

MSFI 18 također uvodi odredbe za subjekte s određenim glavnim poslovnim aktivnostima (poput banaka i osiguravajućih društava), prema kojima su obvezni klasificirati prihode i rashode kao operativnu dobit ili gubitak, iako bi prema općim zahtjevima MSFI-ja 18 oni morali biti klasificirani u kategorije investiranja ili financiranja.

MSFI 18 primjenjivat će se retroaktivno za izvještajna razdoblja koja započinju 1. siječnja 2027. ili nakon tog datuma (uz uvjet provedbe odgovarajućeg postupka usvajanja na lokalnoj razini), pri čemu je ranija primjena dopuštena (također uz uvjet dovršetka relevantnog lokalnog postupka usvajanja).

Novе odredbe i pojašnjenja u MSFI-ju 18 primjenjuju se na sve subjekte koji izvještavaju prema MSFI-ju. Važno je što ranije identificirati učinke kako bi se pripremio prijelaz i unaprijed procijenile moguće posljedice na cjelokupno financijsko izvještavanje subjekta.

Učinci primjene MSFI-ja 18 razlikovat će se od subjekta do subjekta. Oni će ovisiti o načinu na koji su financijski izvještaji trenutno prezentirani te o sposobnosti subjekata da razviju svoje informacijske sustave.

Promjene uvedene standardom MSFI 18 obrađujemo kroz 10 ključnih točaka koje prikazuju što će se promijeniti u odnosu na prezentaciju i objavljivanja financijskih izvještaja prema trenutnom standardu, MRS 1.

Contents

4	Točka 1: Cilj i uloga financijskih izvještaja
6	Točka 2: Strukturiranje izvještaja o dobiti ili gubitku
11	Točka 3: Operativna kategorija
15	Točka 4: Investicijska kategorija
18	Točka 5: Financijska kategorija
21	Točka 6: Prilagodbe specifične za pojedine industrije
25	Točka 7: Agregiranje i raščlanjivanje informacija
28	Točka 8: Pokazatelji uspješnosti koje definira uprava
31	Točka 9: Izvještaj o novčanim tokovima
33	Točka 10: Prijelazne odredbe

A low-angle, upward-looking photograph of several modern skyscrapers with glass facades. The buildings are set against a clear, bright blue sky. The perspective creates a sense of height and architectural grandeur. The glass reflects the sky and each other, creating a complex pattern of lines and colors.

Točka 1

Cilj i uloga financijskih izvještaja

Točka 1: Cilj i uloga financijskih izvještaja

Cilj financijskih izvještaja je pružiti njihovim korisnicima „*financijske informacije o imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima izvještajnog subjekta koje su korisne*“:

- pri procjeni budućih neto novčanih priljeva u subjekt, i
- pri procjeni upravljanja ekonomskim resursima subjekta od strane uprave.”

Kako bi se postigao ovaj cilj, osnovni financijski izvještaji i bilješke uz financijske izvještaje imaju različite, ali međusobno komplementarne uloge u financijskom izvještavanju.

MSFI 18 ne mijenja strukturu cjelovitog seta financijskih izvještaja koja je propisana standardom MRS 1 – Prezentiranje financijskih izvještaja.

Međutim, standard pojašnjava i definira uloge osnovnih financijskih izvještaja i bilješki na sljedeći način:

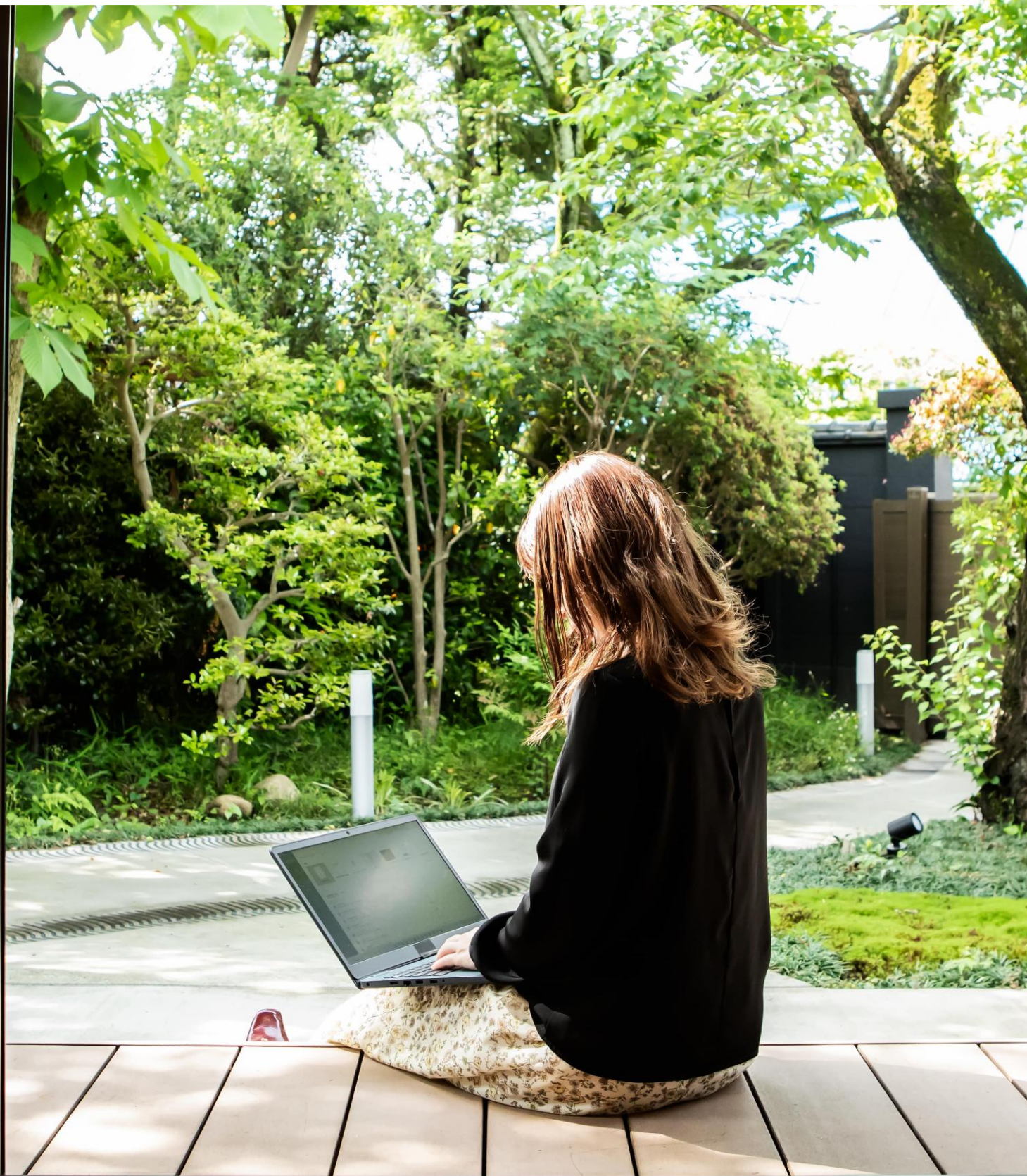
- uloga **osnovnih financijskih izvještaja** jest pružiti **korisne strukturirane sažetke** imovine, obveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova izvještajnog subjekta koji su korisni korisnicima financijskih izvještaja za:
  - dobivanje razumljivog pregleda poslovanja,
  - osiguravanje usporedivosti iz godine u godinu te između subjekata koji posluju u istom sektoru, i
  - identificiranje stavki o kojima korisnici financijskih izvještaja mogu željeti dobiti dodatne informacije.
- uloga **bilješki** jest pružiti značajne **materijalne informacije** potrebne kako bi korisnici financijskih izvještaja razumjeli stavke prikazane u osnovnim financijskim izvještajima te dodatne informacije potrebne za ostvarenje cilja financijskih izvještaja.
Primjerice, bilješke mogu, prikazati raščlambu stavki koje su grupirane u jednoj stavci izvještaja o dobiti ili gubitku, i/ili opisati njihove karakteristike.

Pojašnjenja koja MSFI 18 daje u vezi s odnosnim ulogama osnovnih financijskih izvještaja i bilješki imaju za cilj pomoći subjektima u određivanju treba li određene informacije uključiti u osnovne financijske izvještaje (npr. uvođenjem dodatnih stavki) ili u bilješke. Pri donošenju takve odluke subjekti će morati primijeniti vlastitu profesionalnu prosudbu.

Sažetak

- Osnovni financijski izvještaji pružaju korisne, strukturirane sažetke imovine, obveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova izvještajnog subjekta; i
- Bilješke uz financijske izvještaje pružaju detaljnija objavljivanja, s naglaskom na materijalne informacije.

Točka 2
Strukturiranje izvještaja o dobiti ili gubitku

Točka 2: Strukturiranje izvještaja o dobiti ili gubitku

MSFI 18 ima za cilj učiniti prezentaciju izvještaja o dobiti ili gubitku više usporedivom među subjektima, uvođenjem, po prvi put, obvezne opće strukture. MRS 1 sadržavao je relativno malo detaljnih pravila o prezentaciji računa dobiti i gubitka, osim minimalnog popisa stavki koje moraju biti prikazane.

Glavne odredbe odnose se na obvezu prikazivanja stavki prihoda i rashoda unutar kategorija definiranih Standardom, kao i na obvezno iskazivanje određenih međuzbrojeva.

Koje kategorije zahtijeva MSFI 18 u izvještaju o dobiti ili gubitku?

Izvještaj o dobiti ili gubitku strukturiran je u pet kategorija (koje će biti detaljnije objašnjene u sljedećim ključnim točkama):

- **Poslovanje,**
- **Ulaganja,**
- **Financiranje,**
- Porezi na dobit, *i*
- Prekinuto poslovanje.

Određeni prihodi i rashodi iste prirode mogu se prikazati u dvije različite kategorije. Primjerice, kod umanjenja vrijednosti financijske imovine u industrijskom ili uslužnom društvu: gubitak od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca klasificira se u operativnu kategoriju, dok se gubitak od umanjenja vrijednosti obveznice priznate po amortiziranom trošku klasificira u investicijsku kategoriju.

Fokus na... izvještaj o novčanim tokovima

Podsjećamo, Izvještaj o novčanim tokovima, kako je definirano u MRS 7, prikazuje novčane tokove tijekom razdoblja razvrstane prema poslovnim, investicijskim i financijskim aktivnostima. MRS 7 propisuje koji se novčani tokovi trebaju prikazati u svakoj od tih kategorija. Važno je napomenuti da kategorije prihoda i rashoda definirane u MSFI 18 i kategorije novčanih tokova definirane u MRS-u 7 nisu usklađene, ni u pogledu definicije ni u pogledu klasifikacije..

Primjer: Subjekt A, čija je glavna djelatnost proizvodnja prehrambenih proizvoda je tijekom razdoblja prodao određenu materijalnu imovinu (opremu za rukovanje, poput viličara, ručnih paletnih kolica i sl.). U Izvještaju o dobiti ili gubitku, dobitak ili gubitak od otuđenja bit će prikazan u operativnoj kategoriji, dok će novčani priljev ostvaren prodajom te imovine biti uključen u investicijsku kategoriju Izvještaja o novčanim tokovima.

Koji su ukupni iznosi i međuzbrojevi propisani MSFI-jem 18?

Obvezni ukupni iznosi i međuzbrojevi

Uz stavku dobiti ili gubitka koja je već propisana MRS-om 1, MSFI 18 uvodi dva nova obvezna međuzbroja:

- **operativna dobit ili gubitak**, koji obuhvaća sve prihode i rashode klasificirane u operativnoj kategoriji. Ovaj međuzbroj danas subjekti vrlo često koriste, ali ga trenutni standardi ne definiraju (stoga postoje nedosljednosti u primjeni koje MSFI 18 nastoji smanjiti);
- **dobit ili gubitak prije financiranja i poreza na dobit**, koji uključuje operativnu dobit ili gubitak te sve prihode i rashode klasificirane u investicijskoj kategoriji. Važno je napomenuti da MSFI 18 ne uvodi međuzbrojeve za rezultat investicijskih ili financijskih aktivnosti.

Dopušteni međuzbrojevi

Standard također dopušta korištenje pet dodatnih neobveznih međuzbrojeva:

- **bruto dobit ili gubitak** (prihodi umanjeni za trošak prodane robe) i slični međuzbrojevi;

Prilagodbe specifične za pojedine industrije

Standard također sadrži popis međuzbrojeva sličnih bruto dobiti, prilagođenih određenim poslovnim sektorima (banke, osiguravajuća društva, društva za nekretnine i dr.):

- neto kamatni prihod;
  - neto prihod od naknada i provizija;
  - rezultat iz usluga osiguranja;
  - neto financijski rezultat (prihodi od ulaganja umanjeni za financijske prihode i rashode iz osiguranja);
  - neto prihod od najma.
-
- **Operativna dobit ili gubitak prije amortizacije i umanjenja vrijednosti u okviru MRS-a 36.** Ovaj međuzbroj blizak je EBITDA-i, pokazatelju uspješnosti koji neka društva često koriste;
  - **operativna dobit ili gubitak te prihodi i rashodi od svih ulaganja koja se obračunavaju primjenom metode udjela;**
  - **dobit ili gubitak iz neprekinutog poslovanja;** i
  - **dobit ili gubitak prije poreza na dobit.**

Ovi međuzbrojevi (bilo obvezni ili dopušteni) ne zadovoljavaju definiciju pokazatelja uspješnosti koje definira uprava (**MPM**), a z koje su potrebna dodatna objavljivanja (vidjeti Točku 8).

MSFI 18 dopušta prikazivanje **dodatnih međuzbrojeva** (osim gore navedenih) pod uvjetom da su u skladu sa zahtjevima za prezentiranje izvještaja o dobiti ili gubitku (osobito da doprinose korisnom strukturiranom sažetku i slijede strukturu propisanu MSFI-jem 18).

Ako ti dodatni međuzbrojevi odgovaraju pokazateljima uspješnosti koji se koriste izvan financijskih izvještaja, vjerojatno će se smatrati MPM-ovima.

U praksi

Više nije moguće u izvještaju o dobiti ili gubitku prikazivati stavku „neto financijski troškovi” (ili slično nazvanu stavku), jer taj međuzbroj obuhvaća stavke i iz financijske i iz investicijske kategorije.

Napomena: ako subjekt koristi takvu mjeru uspješnosti izvan svojih financijskih izvještaja, ta mjera uspješnosti mogla bi se kvalificirati kao MPM.

Fokus na... izračun zarade po dionici

Kada subjekt izračunava i prezentira, uz osnovnu i razvodnjenu dobit po dionici koje zahtijeva MRS 33, i iznos po dionici koji se temelji na nekoj drugoj mjeri uspješnosti:

- brojnik koji se koristi mora biti ukupan iznos ili međuzbroj (obvezni ili dopušteni) preuzet iz izvještaja o dobiti ili gubitku, kako je definirano u MSFI-ju 18, ili mjera uspješnosti koju definira uprava (MPM);
- ako je brojnik MPM, na njega se primjenjuju zahtjevi za prezentiranje i usklađivanje koji vrijede za te mjere uspješnosti; i
- tako izračunat iznos po dionici ne može se prezentirati u osnovnim financijskim izvještajima. Mora se prikazati u bilješkama.

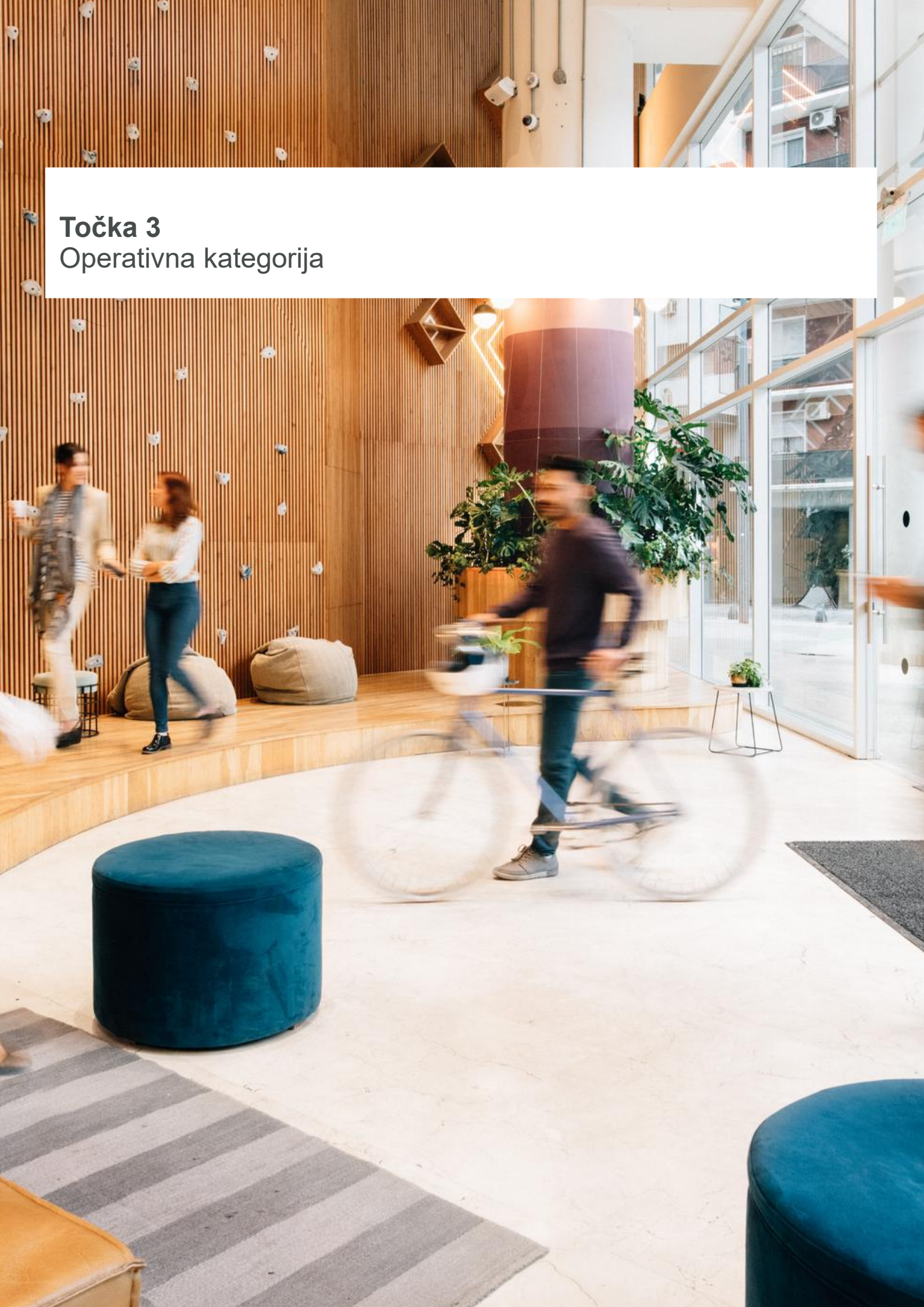
Prema našem mišljenju, takvi iznosi po dionici trebali bi biti uključeni u bilješku o dobiti po dionici, kada takva bilješka postoji. Ako je brojnik MPM, bilo bi primjereno uputiti na novu bilješku o MPM-ovima.

Ilustrativni primjer: pojednostavljeni izvještaj o dobiti ili gubitku za industrijski i trgovački subjekt koji operativne rashode prikazuje prema prirodi i funkciji (mješoviti prikaz)*

DOBIT ILI GUBITAK	KATEGORIJE
Prihodi	Operativna
Trošak prodaje	
Bruto dobit ili gubitak	
Troškovi prodaje	
Troškovi istraživanja i razvoja	
Opći i administrativni troškovi	
Amortizacija i umanjenja vrijednosti	
Dobici ili gubici od otuđenja	
Ponovno mjerenje dodatnih naknada pri stjecanjima (earnout)	
Ostali operativni prihodi	
Ostali operativni rashodi	
Operativna dobit ili gubitak	Investicijska
Udio u dobiti ili gubitku pridruženih društava i zajedničkih pothvata	
Operativna dobit ili gubitak te prihodi i rashodi povezani s ulaganjima koja se obračunavaju primjenom metode udjela	
Prihodi od novca i novčanih ekvivalenata	Financijska
Neto prihod od ulaganja	
Dobit ili gubitak prije financiranja i poreza na dobit	
Rashodi od kamata na zajmove	
Neto rashodi od kamata na rezerviranja za mirovine	
Rashodi od kamata na obveze po najmovima	Porez na dobit
Ostali rashodi od kamata	
Dobit ili gubitak prije poreza na dobit	Prekinuto poslovanje
Trošak poreza na dobit	
Dobit ili gubitak iz neprekinutog poslovanja	
Dobit iz prestanka poslovanja	
DOBIT ILI GUBITAK	
Dobit ili gubitak – udio Grupe	
Dobit ili gubitak – nekontrolirajući udjeli	
Dobit po dionici iz nastavljenog poslovanja	
Razvodnjena dobit po dionici iz nastavljenog poslovanja	
Dobit po dionici	
Razvodnjena dobit po dionici	
Legenda	
Dopušteni međuzbrojevi	
Obvezni međuzbrojevi	

* Više informacija o prezentiranju operativnih rashoda može se pronaći u [Točki 3.](#)

A photograph of a modern office interior. The wall is made of vertical wooden slats with small white circular accents. A man in a dark shirt is riding a bicycle in the foreground, blurred. In the background, a man in a light jacket and a woman in a white top and blue pants are standing and talking. There are large potted plants, a red cylindrical structure, and a glass wall on the right. A blue ottoman is in the foreground.

Točka 3
Operativna kategorija

Ključna točka 3: Operativna kategorija

Operativna kategorija definirana je rezidualno, odnosno obuhvaća sve prihode i rashode koji nisu uključeni u ostale četiri kategorije. U praksi ona uključuje sve prihode i rashode koji proizlaze iz **glavnih poslovnih aktivnosti subjekta**, uključujući **prihode ili rashode koji su volatilni ili neponavljajući**, a proizlaze iz tih aktivnosti.

Kako treba prikazati operativne rashode?

MSFI 18 zahtijeva da se operativni rashodi prikažu u korisnom i strukturiranom sažetku koji je što relevantniji korisnicima financijskih izvještaja. Operativni rashodi stoga se mogu prikazati:

- prema prirodi rashoda;
- prema funkciji rashoda; ili
- prema prirodi i funkciji rashoda (mješoviti prikaz).

Subjektima nije ostavljen potpuno „slobodan” izbor, jer će morati opravdati način prezentiranja operativnih rashoda uzimajući u obzir skup čimbenika navedenih u Standardu. Konkretno, subjekti će morati postaviti sljedeća pitanja:

- pružaju li stavke prikazane u izvještaju o dobiti ili gubitku informacije o čimbenicima koji utječu na uspješnost subjekta?
- odražavaju li te stavke način na koji se poslovanje upravlja i kako uprava interno izvještava?
- odražava li prezentacija uobičajenu praksu u industriji?
- je li raspoređivanje pojedinih rashoda po funkcijama arbitrarno do te mjere da prikazane stavke ne pružaju vjeran prikaz funkcija? U takvim slučajevima subjekt mora te rashode klasificirati prema prirodi.

Za subjekte koji operativne rashode prikazuju prema funkciji (uključujući mješoviti prikaz), MSFI 18:

- zahtijeva da subjekt prikaže stavku troška prodaje, odvojeno od drugih stavki koje prikazuju operativne rashode prema funkciji;
- pojašnjava da ta stavka „trošak prodaje” mora uključivati ukupni iznos troška zaliha za razdoblje; i
- zahtijeva dodatna objavljivanja o prirodi operativnih rashoda uključenih u stavke prema funkciji unutar operativne dobiti ili gubitka.

Subjekti će stoga morati u zasebnoj bilješci objaviti ukupne iznose koji se odnose na sljedeće stavke te njihovu raspodjelu na linije operativne dobiti ili gubitka na koje se odnose:

Depreciation <i>IAS 16 IAS 40 IFRS 16</i>	Amortisation <i>IAS 38</i>	Employee benefits <i>IAS 19 IFRS 2</i>	Impairment loss <i>IAS 36</i>	Write-down of inventories <i>IAS 2</i>
---	--	--	---	--

Ti iznosi prema prirodi bit će usklađeni sa stavkama u bilješkama koje se odnose na te vrste rashoda (primjerice, iznos amortizacije prema MRS-u 38 bit će usklađen s amortizacijom nematerijalne imovine za godinu, preuzetom iz tablice nematerijalne imovine).

Ako dio amortizacije, primanja zaposlenika, gubitaka od umanjenja vrijednosti ili otpisa zaliha za razdoblje nije priznat u operativnoj dobiti ili gubitku, jer je uključen u drugu kategoriju izvještaja o dobiti ili gubitku (primjerice u prekinutom poslovanju) ili u knjigovodstvenu vrijednost imovine (npr. kapitaliziran u zalihe ili u nekretnine, postrojenja i opremu), ti se rashodi prema prirodi mogu rasporediti na operativne stavke na dva načina:

Prva metoda

Za svaku prirodu rashoda navedenu iznad, subjekt objavljuje iznos priznat kao rashod za razdoblje za svaku stavku operativne dobiti ili gubitka te, gdje je primjenjivo, naznačuje da je dio rashoda kapitaliziran u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili priznat kao rashod u drugoj kategoriji izvještaja o dobiti ili gubitku (bez objavljivanja iznosa).

Druga metoda

Društvo ne objavljuje iznose amortizacije, beneficija zaposlenika, gubitaka od umanjenja vrijednosti i otpisa zaliha priznatih kao **rashodi za razdoblje** za svaku stavku u dobiti ili gubitku iz poslovanja. Umjesto toga prikazuje **ukupni iznos** tih troškova prema stavkama operativne dobiti ili gubitka na koje se odnose.

Primjerice, društvo koje dio svoje amortizacije i troškova zaposlenika kapitalizira u trošak svojih zaliha prikazat će, za svaku stavku operativne dobiti ili gubitka prema funkciji, iznos koji za svaku prirodu rashoda uključuje i stavke priznate kao rashod za razdoblje i stavke kapitalizirane u trošak imovine. U tom slučaju iznosi kapitalizirani u trošak zaliha rasporedit će se na funkciju „trošak prodaje”, jer se odnose na tu funkciju: zalihe evidentirane u bilanci na kraju razdoblja namijenjene su tome da doprinesu trošku prodaje u sljedećem razdoblju. U tom slučaju potrebno je naznačiti da prikazani iznosi uključuju i stavke kapitalizirane u vrednovanje zaliha.

Ilustrativni primjer: objave rashoda prema prirodi u bilješkama uz financijske izvještaje kada je operativni dio prikazan prema funkciji (druga metoda)

(u novčanim jedinicama)	20X1
Amortizacija (a)	200
Trošak prodaje	110
Opći i administrativni troškovi	30
Amortizacija i umanjenja vrijednosti	60
Amortizacija nematerijalne imovine (a)	150
Troškovi istraživanja i razvoja	150
Primanja zaposlenika (a)	375
Trošak prodaje	50
Opći i administrativni troškovi	150
Troškovi prodaje	100
Troškovi istraživanja i razvoja	75
Umanjenje vrijednosti imovine	80
Amortizacija i umanjenja vrijednosti	80
Otpisi zaliha	50
Trošak prodaje	50

(a) Uključujući iznose kapitalizirane i priznate u knjigovodstvenoj vrijednosti zaliha na dan 31/12/20X1

Što MSFI 18 kaže o neuobičajenim stavkama?

MSFI 18 ne definira prihode i rashode koji bi se mogli smatrati neuobičajenima ili neponavljajućima. Standard samo navodi da operativna kategorija uključuje sve prihode i rashode koji ne zadovoljavaju definiciju jedne od ostale četiri kategorije, uključujući i one koji se mogu smatrati „volatilnima” i/ili „neponavljajućima”. Koncept

neponavljajućih prihoda i rashoda stoga će trebati ponovno razmotriti u svjetlu novih odredbi MSFI-ja 18 koje se odnose na agregiranje i raščlanjivanje informacija.

Točka 4
Investicijska kategorija

Točka 4: Investicijska kategorija

Uz primjenu prilagodbi specifičnih za pojedine industrije (vidjeti Točku 6), investicijska kategorija obuhvaća prihode i rashode koji proizlaze iz:

- ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate;
- nekonsolidiranih ovisnih društava koja se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (investicijski subjekti);
- novca i novčanih ekvivalenata;
- financijskih ulaganja koja ne zadovoljavaju definiciju novčanih ekvivalenata (npr. ulaganja u određene dužničke instrumente, vlasničke instrumente ili određene investicijske fondove); i
- ostale imovine ako pojedinačno ostvaruje povrat i u velikoj mjeri neovisno o ostalim resursima subjekta (primjerice, ulaganja u nekretnine i potraživanja po najmovima koja proizlaze iz tih nekretnina).

Fokus na... odvojene financijske izvještaje

U odvojenim financijskim izvještajima, prihodi i rashodi od ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate prikazuju se u investicijskoj kategoriji, neovisno o načinu njihova računovodstvenog obuhvata prema MRS-u 27 (trošak, metoda udjela, MSFI 9).

Cilj IASB-a je ovu kategoriju „napuniti” prinosima od tih ulaganja, koji se trenutačno od strane analitičara promatraju odvojeno od operativne dobiti ili gubitka.

Prihodi i rashodi uključuju:

- prihode koje ta imovina generira (kamate, dividende, prihodi od najma);
- prihode i rashode koji proizlaze iz **početnog i naknadnog mjerenja** imovine, uključujući i prestanak **priznavanja** (npr. amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, promjene fer vrijednosti, gubitke od umanjenja vrijednosti pri mjerenju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje za imovinu klasificiranu kao namijenjenu prodaji, dobitke ili gubitke od otuđenja te imovine); i
- **dodatne troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju i otuđenju** imovine (primjerice, transakcijske troškove i troškove prodaje).

Prihodi i rashodi koji se ne klasificiraju u investicijsku kategoriju uključuju:

- prihode i rashode od financiranja korištenog za stjecanje jedne od gore navedenih vrsta imovine. Oni se prikazuju u **financijskoj kategoriji**;
- prihode i rashode povezane s imovinom koja ne ostvaruje povrat pojedinačno i u velikoj mjeri neovisno o ostalim resursima subjekta, kao što je imovina koja se koristi za proizvodnju ili pružanje usluga (nekretnine, postrojenja i oprema ili potraživanja od kupaca). Oni se prikazuju u **operativnoj kategoriji**;
- prihode i rashode koji proizlaze iz poslovnih kombinacija (kao što su dobitak od povoljne kupnje i ponovna mjerenja uvjetne naknade). Oni se također prikazuju u **operativnoj kategoriji**.

U praksi

Neke stavke koje pojedini subjekti trenutačno klasificiraju kao financijske prihode ili rashode morat će se „reklasificirati” u investicijsku kategoriju, uključujući kamate i dividende primljene od financijskih ulaganja, kapitalne dobitke i gubitke od otuđenja financijske imovine te promjene fer vrijednosti financijske imovine.

Fokus na... prihode i rashode od ulaganja u nekretnine

Prihodi i rashodi od ulaganja u nekretnine klasificiraju se u investicijsku kategoriju (uključujući amortizaciju kada se ulaganja u nekretnine mjere po trošku), osim ako se takve nekretnine drže kao **dio glavne poslovne aktivnosti subjekta**. U tom slučaju, prihodi i rashodi povezani s ulaganjima u nekretnine klasificiraju se u **operativnu kategoriju**.

Kako treba prikazati udio u dobiti ili gubitku pridruženih društava i zajedničkih pothvata koji se obračunavaju primjenom metode udjela?

Bez obzira na glavnu poslovnu aktivnost subjekta, svi **prihodi i rashodi od ulaganja** koji se obračunavaju primjenom metode udjela u **pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima** moraju se prikazati u investicijskoj kategoriji.

MSFI 18 dopušta uvođenje međuzbroja „operativna dobit ili gubitak te prihodi i rashodi od svih ulaganja obračunanih primjenom metode udjela”. Ovaj međuzbroj stoga prikazuje operativnu dobit ili gubitak koji uključuje rezultat **svih** ulaganja obračunanih primjenom metode udjela. Takav međuzbroj može biti osobito relevantan za subjekte koji su prethodno te stavke uključivali u operativnu dobit ili gubitak.

U praksi

Subjekti koji trenutačno dio ulaganja obračunanih primjenom metode udjela prikazuju unutar operativne dobiti ili gubitka, a dio izvan nje, prema MSFI-ju 18 više to neće moći činiti.

Naposljetku, subjekti s **definiranom glavnom poslovnom aktivnošću** koji ispunjavaju uvjete iz MRS-a 28.18 (društva rizičnog kapitala, investicijski fondovi, otvoreni investicijski fondovi ili slični subjekti poput fondova povezanih s osiguranjem) imat će mogućnost, prema prijelaznim odredbama MSFI-ja 18, odabrati mjerenje svojih ulaganja koja se trenutačno obračunavaju primjenom metode udjela po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Međutim, neće biti moguće prijeći na metodu udjela za ulaganja koja su trenutačno priznata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Za te subjekte, prihodi i rashodi od ulaganja priznatih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (MSFI 9) trebaju se prikazati u operativnoj kategoriji (a ne u investicijskoj kategoriji).

Točka 5
Financijska kategorija

Točka 5: Financijska kategorija

Financijska kategorija razlikuje se od ostalih kategorija po tome što uključuje isključivo prihode i rashode koji proizlaze iz obveza.

Kako bi odredio koje prihode i rashode treba klasificirati u financijsku kategoriju, subjekt mora razlikovati:

- obveze koje proizlaze iz transakcija koje uključuju isključivo pribavljanje financiranja; i
- ostale obveze.

Transakcije koje uključuju isključivo pribavljanje financiranja su one kod kojih subjekt:

- prima financiranje u obliku novca, podmirenja financijske obveze ili primitka vlastitih vlasničkih instrumenata; i
- u kasnijem trenutku isporučuje novac ili vlastite vlasničke instrumente u zamjenu.

Primjeri: dužnički instrumenti koji se podmiruju u novcu, obveze u okviru aranžmana financiranja dobavljača kod kojih se obveza za robu ili usluge prestaje priznavati (reverse factoring), obveze koje se podmiruju isporukom dionica subjekta, obveze subjekta za otkup vlastitih vlasničkih instrumenata i sl.

Uz primjenu prilagodbi specifičnih za pojedine industrije (vidjeti Točku 6), svi prihodi i rashodi povezani s tim obvezama priznaju se u financijskoj kategoriji. To uključuje:

- prihode i rashode koji proizlaze iz početnog i naknadnog mjerenja (uključujući prestanak priznavanja) tih obveza (rashodi od kamata, dobiti i gubici od fer vrijednosti, dividende na izdane instrumente koji su klasificirani kao obveze); i
- troškove koji se mogu izravno pripisati izdavanju i prestanku tih obveza (primjerice, transakcijske troškove).

Ostale obveze su one koje ne uključuju isključivo pribavljanje financiranja (primjerice, kod ugovora o najmu subjekt priznaje i prima imovinu s pravom uporabe, a ne novac, nasuprot obvezi po najmu).

Primjeri: obveze prema dobavljačima, obveze po najmovima, ugovorne obveze (prema MSFI-ju 15), obveze za definirane mirovinske planove, rezerviranja za uklanjanje imovine ili obnovu lokacije, rezerviranja za sudske sporove i sl.

Općenito, ove obveze imaju i operativnu i financijsku komponentu. Drugim riječima, generiraju prihode i rashode od kojih neki pripadaju operativnoj, a neki financijskoj kategoriji.

U **financijsku kategoriju** klasificiraju se samo:

- prihodi i rashodi od kamata, uključujući učinak diskontiranja rezerviranja; i
- prihodi i rashodi koji proizlaze iz promjena kamatnih stopa.

Ostali prihodi i rashodi povezani s tim obvezama klasificiraju se u **operativnu kategoriju**. Primjeri uključuju nabavu robe i usluga, trošak tekućeg i prošlog rada kod definiranih mirovinskih planova te razlike nastale ponovnim mjerenjem obveze za uvjetnu naknadu po fer vrijednosti u slučaju poslovne kombinacije.

Fokus na... financijsku komponentu prema MSFI-ju 15

Ako je primjena MSFI-ja 15 dovela do toga da subjekt identificira značajnu financijsku komponentu (**vidjeti Forvis Mazars Insight MSFI 15 – pitanje 32**), transakcijska cijena mora se prilagoditi kako bi se uvažila vremenska vrijednost novca. Taj prihod ili rashod od kamata priznaje se samo ako je pri računovodstvenom obuhvatu ugovora s kupcem priznata ugovorna imovina (ili potraživanje – **pitanja 82 i 84**) ili ugovorna obveza (**pitanje 83**). MSFI 15 propisuje da se učinci financiranja (prihodi ili rashodi od kamata) moraju prikazati odvojeno od prihoda.

MSFI 18 pojasnio je klasifikaciju tih prihoda i rashoda od kamata. Rashodi od kamata na ugovornu obvezu trebaju se prikazati u financijskoj kategoriji (MSFI 18.B54(b)).

Prihodi od kamata povezani s **ugovornom imovinom** ne mogu se klasificirati u financijsku kategoriju. Analogno klasifikaciji prihoda i rashoda povezanih s potraživanjima od kupaca, smatramo da se prihodi od kamata na ugovornu imovinu trebaju prikazati u operativnoj kategoriji.

Točka 6

Prilagodbe specifične za pojedine industrije

Točka 6: Prilagodbe specifične za pojedine industrije

Pojam **definirane glavne poslovne aktivnosti** posebno se odnosi na financijske institucije i slične subjekte (banke, osiguravajuća društva, društva za nekretnine, upravitelje imovine, investicijske subjekte i dr.). Takvi subjekti morat će dio svojih prihoda i rashoda klasificirati u operativnu dobit ili gubitak, iako bi prema općim pravilima klasifikacije bili svrstani u investicijsku ili financijsku kategoriju.

Subjekti trebaju procijeniti imaju li definiranu glavnu poslovnu aktivnost, odnosno odnosi li se njihova glavna aktivnost na:

- pružanje financiranja kupcima (npr. banke); ili
- ulaganje u određenu imovinu (npr. nekretnine ili osiguranje).

Subjekti koji obavljaju jednu (ili obje) od tih aktivnosti trebaju tu činjenicu objaviti u bilješkama uz financijske izvještaje..

Utvrđivanje predstavlja li ulaganje u imovinu ili pružanje financiranja kupcima glavnu poslovnu aktivnost subjekta pitanje je činjenica, a ne samo tvrdnje. Ta procjena zahtijevat će prosudbu i mora se temeljiti na dokazima. Stoga:

- općenito, subjekt koji koristi međuzbrojeve kao važne pokazatelje svoje operativne uspješnosti (odnosno pokazatelje koji se koriste eksterno za objašnjenje operativne uspješnosti ili interno za njezinu procjenu i praćenje) vjerojatno ima definiranu glavnu poslovnu aktivnost ako su ti međuzbrojevi slični bruto dobiti i uključuju prihode i rashode koji bi se klasificirali u financijsku i investicijsku kategoriju kada subjekt ne bi imao definiranu glavnu aktivnost – primjerice, pokazatelji poput „neto kamatnog prihoda” ili „rezultata iz usluga osiguranja”, u slučaju banaka i osiguravatelja; i
- ako izvještajni segment prema MSFI-ju 8 obuhvaća isključivo aktivnost pružanja financiranja kupcima ili ulaganja u imovinu, to upućuje na to da je aktivnost tog izvještajnog segmenta definirana glavna poslovna aktivnost subjekta. Ako operativni segment nije izvještajni segment, njegova pojedinačna poslovna aktivnost **može predstavljati** definiranu glavnu poslovnu aktivnost.

Utvrđivanje definiranih glavnih poslovnih aktivnosti provodi se na razini izvještajnog subjekta. Sukladno tome, ovisno društvo može za potrebe vlastitog računovodstva identificirati definiranu glavnu poslovnu aktivnost koja se ne mora nužno tako klasificirati za potrebe konsolidiranih financijskih izvještaja grupe kojoj pripada.

Na kraju, svaka promjena u utvrđivanju definiranih glavnih poslovnih aktivnosti mora se primijeniti prospektivno, bez prepravljivanja iznosa prikazanih prije datuma promjene. Potrebno je objaviti činjenicu da je do takve promjene došlo. Također će biti potrebna objavljivanja o učinku te promjene kako bi se korisnicima financijskih izvještaja olakšala analiza operativnog rezultata.

Tablica u nastavku sažima klasifikaciju prihoda i rashoda ovisno o definiranoj glavnoj poslovnoj aktivnosti.

Izvori prihoda i rashoda	Subjekti bez definirane glavne poslovne aktivnosti (opći model)	Subjekti koji ulažu u određenu imovinu kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti (primjeri: osiguravajuća društva, društva za nekretnine, društva za upravljanje imovinom)	Subjekti koji pružaju financiranje kupcima kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti (primjer: banke)
Pridružena društva i zajednički pothvati obračunani primjenom metode udjela	Investicijska	Investicijska	Investicijska
Pridružena društva, zajednički pothvati i nekonsolidirana ovisna društva mjerena po fer vrijednosti ili po trošku	Investicijska	Operativna¹ ili investicijska²	Investicijska
Novac i novčani ekvivalenti	Investicijska	Operativna³ ili investicijska⁴	Prihodi i rashodi izravno povezani s aktivnostima financiranja Operativna Prihodi i rashodi koji nisu izravno povezani s aktivnostima financiranja Izbor računovodstvene politike: investicijska ili operativna Subjekt ne može razlikovati Operativna
Financijska ulaganja koja ne zadovoljavaju definiciju novčanih ekvivalenata i druga imovina koja generira povrat pojedinačno i u velikoj mjeri neovisno o ostalim resursima subjekta	Investicijska	Operativna⁵ ili investicijska⁶	Investicijska
Obveze koje proizlaze iz pribavljanja financiranja	Financijska	Financijska	Prihodi i rashodi izravno povezani s aktivnostima financiranja Operativna Prihodi i rashodi koji nisu izravno povezani s aktivnostima financiranja Izbor računovodstvene politike: financijska ili operativna Subjekt ne može razlikovati Operativna
Ostale obveze	Financijska ⁷	Financijska	Financijska

¹ Ako subjekt ulaže u pridružena društva, zajedničke pothvate ili nekonsolidirana ovisna društva mjerena po fer vrijednosti ili po trošku kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti.

² Ako subjekt ne ulaže u pridružena društva, zajedničke pothvate ili nekonsolidirana ovisna društva mjerena po fer vrijednosti ili po trošku kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti.

³ Ako subjekt ulaže u **financijsku imovinu** kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti.

⁴ Ako subjekt ne ulaže u financijsku imovinu kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti. Primjerice, ulaganje u ulaganja u nekretnine kao dio definirane glavne poslovne aktivnosti rezultirat će klasifikacijom prihoda i rashoda povezanih s novcem i novčanim ekvivalentima u investicijsku kategoriju.

⁵ Imovina koja generira povrat pojedinačno i u velikoj mjeri neovisno o ostalim resursima subjekta, u koju subjekt ulaže kao dio svoje definirane glavne poslovne aktivnosti.

⁶ Imovina koja generira povrat pojedinačno i u velikoj mjeri neovisno o ostalim resursima subjekta, u koju subjekt ulaže kao dio aktivnosti koja nije njegova definirana glavna poslovna aktivnost.

⁷ Prihodi i rashodi od kamata, uključujući učinak svake promjene diskontne stope na rezerviranja, te prihodi i rashodi koji proizlaze iz promjena kamatnih stopa (ostali prihodi i rashodi koji proizlaze iz tih obveza klasificiraju se u operativnu kategoriju).

Dodatne napomene uz tablicu

Subjekti koji svojim kupcima odobravaju financiranje moraju **sve prihode i rashode koji nisu izravno povezani s aktivnošću financiranja** klasificirati na isti način. Oni se ili:

- **svi prikazuju u operativnoj kategoriji;** ili
- klasificiraju u **investicijsku i financijsku kategoriju**, ovisno o prirodi povezane stavke (novac i novčani ekvivalenti ili obveze koje proizlaze iz pribavljanja financiranja).

Međuzbroj „dobit ili gubitak prije financiranja i poreza” ne primjenjuje se na subjekt čija je glavna djelatnost pružanje financiranja kupcima i koji odabere klasificirati sve prihode i rashode povezane s aktivnostima financiranja unutar operativne kategorije.

Fokus na... konglomerate

Standard se ne bavi izričito slučajem konglomerata (primjerice, bankarsko-osiguravateljske grupe). Ipak, ilustrativni primjer IE11 pokazuje kako subjekt koji u okviru svoje glavne djelatnosti obavlja proizvodnu aktivnost i pruža financiranje svojim kupcima treba prezentirati izvještaj o dobiti ili gubitku. Taj primjer preporučuje prikaz dvaju agregata unutar operativne dobiti ili gubitka („bruto dobit od prodaje robe” i „neto kamatni prihod”).

Sukladno tome, subjekt će morati prilagoditi prezentaciju svojeg izvještaja o dobiti ili gubitku kako bi na odgovarajući način odražavao različite glavne poslovne aktivnosti.

Točka 7

Agregiranje i raščlanjivanje

Točka 7: Agregiranje i raščlanjivanje

Kako agregirati i raščlaniti informacije u financijskim izvještajima?

MSFI 18 uvodi nove zahtjeve za agregiranje i raščlanjivanje informacija, koji se primjenjuju i na osnovne financijske izvještaje (ne samo na prezentaciju u izvještaju o dobiti ili gubitku) i na bilješke.

Agregiranje i raščlanjivanje financijskih informacija zahtijevat će primjenu prosudbe.

Subjekti trebaju osigurati da njihovi odabiri ne rezultiraju izostavljanjem korisnih informacija zbog nedovoljne razine detalja ili, suprotno tome, prikrivanjem korisnih informacija zbog prevelike razine detalja. Ta načela primjenjuju se kako bi osnovni financijski izvještaji i bilješke ispunili svoju ulogu definiranu u MSFI-ju 18.

Kako bi pomogao subjektima u primjeni tih zahtjeva, Standard utvrđuje:

- osnove za agregiranje i raščlanjivanje informacija; i
- opis stavki koje se trebaju prikazati u financijskim izvještajima.

Osnove za agregiranje i raščlanjivanje informacija

Subjekti klasificiraju imovinu, obveze, kapital, prihode, rashode i novčane tokove u stavke na temelju zajedničkih obilježja.

Da bi se mogle agregirati u **osnovnim financijskim izvještajima**, te stavke moraju imati **barem jedno zajedničko obilježje**.

Osnovni financijski izvještaji moraju pružati korisne strukturirane sažetke. Pojedine stavke mogu objedinjavati elemente s različitim obilježjima, pod uvjetom da dijele barem jedno zajedničko obilježje.

Ako su rezultirajuće informacije materijalne, **jedno različito obilježje** bit će dovoljno za opravdanje raščlanjivanja u bilješkama pojedinih elemenata koji čine neku stavku osnovnih financijskih izvještaja.

Zatim je potrebno odlučiti hoće li se ta stavka zadržati u osnovnom financijskom izvještaju uz pružanje detaljnijih informacija u bilješkama o materijalnim stavkama, ili će se informacije izravno raščlaniti u osnovnom financijskom izvještaju.

Standard navodi niz obilježja koja treba uzeti u obzir pri toj analizi, uz zadržavanje fleksibilnosti za subjekte da identificiraju i druga relevantna obilježja.

Obilježja navedena u MSFI-ju 18 uključuju prirodu, funkciju i postojanost određenih prihoda i rashoda, osnovu mjerenja, neizvjesnosti ili rizike povezane sa stavkom, veličinu, geografsku lokaciju ili regulatorno okruženje i slično.

Stavke koje se prikazuju u osnovnim financijskim izvještajima

Standard identificira određene stavke koje se moraju prikazati odvojeno u osnovnim financijskim izvještajima. Primjerice:

- izvještaj o dobiti ili gubitku mora sadržavati zasebne stavke za prihode, operativne rashode i dobit ili gubitak ulaganja obračunanih primjenom metode udjela. Otpisi zaliha, gubici od umanjivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te troškovi restrukturiranja također se mogu prikazati zasebno;
- izvještaj o financijskom položaju mora odvojeno prikazivati nekretnine, postrojenja i opremu, ulaganja u nekretnine, nematerijalnu imovinu, goodwill, rezerviranja i dr.

Stavke navedene u Standardu služe kao pomoć pri strukturiranju osnovnih financijskih izvještaja.

Međutim, subjektima je dopušteno izvršiti prilagodbe koje smatraju potrebnima kako bi njihovi financijski izvještaji bili u skladu s ciljevima i ulogom definiranim u MSFI-ju 18.

U praksi, subjekti mogu prikazivati dodatne stavke u osnovnim financijskim izvještajima, kao i dodatne međuzbrojeve, pod uvjetom da su u skladu s načelima agregiranja i raščlanjivanja informacija te da ispunjavaju

ciljeve iz MSFI-ja 18. S druge strane, subjekti nisu obvezni prikazivati sve stavke koje bi inače bile zahtijevane (bilo prema MSFI-ju 18 ili nekom drugom standardu) ako one nisu potrebne za pružanje korisnih strukturiranih sažetaka.

Kako označiti stavke?

Standard zahtijeva korištenje što preciznijih naziva koji vjerno odražavaju obilježja stavki uključenih u pojedine linije i međuzbrojeve. Subjekti se potiču da izbjegavaju korištenje naziva koji nisu samorazumljivi. U praksi to znači da bi subjekt trebao koristiti oznaku „ostalo” samo ako ne može pronaći informativniji naziv. Primjerice, ako stavka sadrži elemente sa zajedničkim obilježjem, prikladnije je koristiti naziv koji odražava to obilježje nego koristiti oznaku „ostalo”.

Ako subjekt ipak koristi stavku „ostalo”:

- ako ona sadrži jednu ili više materijalnih stavki, potrebno je u bilješkama prikazati detaljniju razradu;;
- ako se sastoji od pojedinačno nematerijalnih stavki, ali je ukupni iznos dovoljno velik da korisnik financijskih izvještaja može pretpostaviti da sadrži materijalne stavke, potrebno je dodatno objavljivanje (npr. navođenje da su stavke pojedinačno nematerijalne, opis njihove prirode i sl.).

Točka 8

Pokazatelji uspješnosti koje definira uprava

Točka 8: Pokazatelji uspješnosti koje definira uprava

Pokazatelji uspješnosti koje subjekti objavljuju predstavljaju korisne informacije za čitatelje financijskih izvještaja kako bi bolje razumjeli način na koji se subjektom upravlja i kako uprava promatra uspješnost subjekta.

Odredbe MSFI-ja 18 koje uređuju ove pokazatelje imaju za cilj nadoknaditi nedostatak transparentnosti koji ponekad prati objavu „non-GAAP” pokazatelja. IASB je stoga nastojao unaprijediti kvalitetu informacija povezanih s tim pokazateljima uspješnosti.

Što je pokazatelj uspješnosti koji definira uprava (MPM)?

Pokazatelj uspješnosti koji definira uprava je **međuzbroj prihoda i rashoda koji**:

- se koristi u javnim komunikacijama izvan financijskih izvještaja, u financijskim komunikacijama namijenjenima korisnicima (npr. priopćenja za medije, prezentacije za investitore i sl.), isključujući usmene izjave, prijepise usmenih izjava i objave na društvenim mrežama;
- prenosi **stajalište uprave** o nekom aspektu financijske uspješnosti **subjekta u cjelini**. Postoji oboriva pretpostavka da međuzbroj prihoda i rashoda uključen u financijske komunikacije izvan financijskih izvještaja predstavlja stajalište uprave o nekom aspektu financijske uspješnosti subjekta; i
- **nije ukupan iznos ili međuzbroj (neobvezni ili obvezni) definiran u MSFI-ju 18** ili zahtijevan u nekom drugom MSFI standardu.

Stoga međuzbrojevi koji obuhvaćaju samo prihode ili samo rashode nisu pokazatelji uspješnosti koje definira uprava.

Ostale mjere, poput pokazatelja financijskog položaja ili novčanih tokova (slobodni novčani tok, neto dug i sl.), nisu MPM-ovi. Ipak, riječ je o alternativnim pokazateljima uspješnosti koji se uobičajeno spominju u publikacijama regulatora tržišta kapitala (npr. [ESMA smjernice](#)).

MSFI 18 ne propisuje posebna objavljivanja u bilješkama za te pokazatelje, ali ne zabranjuje njihovo prikazivanje u financijskim izvještajima.

Prošireno, međuzbroj koji čini brojnik ili nazivnik financijskog pokazatelja objavljenog izvan financijskih izvještaja predstavlja MPM ako bi taj međuzbroj ispunjavao definiciju pokazatelja uspješnosti koji definira uprava, uz primjenu dolje navedenih zahtjeva za objavljivanje.

Fokus na... oborivu pretpostavku

Općenito, osim ako se ne dokaže suprotno, pretpostavlja se da subjekt koji objavljuje međuzbroj prihoda i rashoda izvan financijskih izvještaja nastoji prikazati stajalište uprave o nekom aspektu svoje uspješnosti. Ta se pretpostavka može pobiti ako postoje opipljivi dokazi koji pokazuju da:

- međuzbroj ne odražava stajalište uprave o nekom aspektu financijske uspješnosti subjekta u cjelini. Kako bi to utvrdili, subjekti trebaju razmotriti sljedeća pitanja:
  - koristi li se taj pokazatelj interno za procjenu i praćenje uspješnosti?
  - komunicira li subjekt o tom pokazatelju bez posebnog isticanja?
- subjekt ima razlog za izvještavanje o tom pokazatelju, primjerice ako je:
  - propisan u javnoj komunikaciji zakonom ili regulativom;
  - korišten u javnoj komunikaciji radi ispunjavanja zahtjeva vanjske strane (rejting agencija, banka); ili
  - zahtijevan drugim računovodstvenim okvirom.

Koje informacije subjekti moraju objaviti o pokazateljima uspješnosti koje definira uprava (MPM)?

Subjekti će morati prezentirati informacije o svojim MPM-ovima u posebnoj bilješci, uz njihovo označavanje jasnim i transparentnim nazivima.

Ta bilješka uključivat će:

- izjavu da pokazatelji uspješnosti koje definira uprava predstavljaju stajalište uprave o nekom aspektu financijske uspješnosti subjekta u cjelini te da nisu nužno usporedivi sa sličnim pokazateljima drugih subjekata;
- opis aspekta financijske uspješnosti za koji uprava smatra da se komunicira putem MPM-a i zašto taj pokazatelj pruža korisne informacije o tom aspektu uspješnosti subjekta;
- definiciju MPM-a i način njegova izračuna, uključujući objašnjenje svih promjena u definiciji ili metodi izračuna, ako ih ima;
- usklađenje između svakog MPM-a i najizravnije usporedivog MSFI ukupnog iznosa ili međuzbroja. To usklađenje treba prikazati porezni učinak i udio nekontrolirajućih interesa za svaku stavku usklađenja (vidjeti ilustraciju u nastavku); i
- metodu korištenu za izračun poreznog učinka za svaku stavku usklađenja (ako se koristi više metoda, potrebno je navesti koja se primjenjuje).

S obzirom na operativne poteškoće povezane s izračunom poreznog učinka, Standard dopušta nekoliko metoda:

- primjenu zakonske porezne stope primjenjive na transakciju u relevantnoj poreznoj jurisdikciji;
- razumnu proporcionalnu raspodjelu tekućeg i odgođenog poreza subjekta u relevantnoj poreznoj jurisdikciji; ili
- primjenu bilo koje druge metode koja omogućuje primjereniju raspodjelu.

Neke grupe već sada dio objava koje zahtijeva MSFI 18 u vezi s MPM-ovima prikazuju u izvještaju posloводства.

Međutim, MSFI 18 izričito zahtijeva da se te informacije prezentiraju u jednoj bilješci uz financijske izvještaje i ne dopušta da se objave pruže upućivanjem na drugi dokument. Stoga se ne smatra prihvatljivim jednostavno uputiti na izvještaj posloводства ili drugi dokument koji sadrži te informacije, umjesto da se objave uključe u bilješke uz financijske izvještaje.

Ilustracija: usklađenje MPM-a s najizravnije usporedivim MSFI međuzbrojem*

		Redak u izvještaju o dobiti ili gubitku				Ukupno	Porezni učinak	Udio nekontrolirajućih interesa
		Troškovi istraživanja i razvoja	Opći i administrativni troškovi	Amortizacija i umanjenja vrijednosti	Ponovno mjerene dodatnih naknada pri stjecanjima			
Stavke usklađenja	MSFI: operativna dobit ili gubitak					30 000		
	Troškovi restrukturiranja			400		400	-40	
	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine	200	-	1 200	-	1 400	-280	200
	Troškovi povezani s naknadama temeljenima na dionicama		800	-	-	800	-160	150
	Učinci poslovnih kombinacija		-		-1 000	-1 000	150	-
	MPM: tekuća operativna dobit					31 600		

* Ova tablica uključuje se u bilješku koja također sadržava i ostale zahtijevane objave (vidjeti gore).

Točka 9
Izveštaj o novčanim tokovima

Točka 9: Izvještaj o novčanim tokovima

Standard uvodi određene ciljane izmjene u izvještaj o novčanim tokovima..

Koja je početna točka za subjekte koji koriste neizravnu metodu?

Subjekti koji prikazuju novčane tokove iz poslovnih aktivnosti primjenom neizravne metode obično polaze od dobiti ili gubitka za razdoblje, kako je trenutačno dopušteno prema MRS-u 7. Međutim, budući da MRS 7 ne propisuje razinu dobiti ili gubitka koja se koristi kao početna točka, u praksi su uočene razlike. MSFI 18 mijenja MRS 7 tako da zahtijeva da subjekti prilagodbe rade polazeći od **operativne dobiti ili gubitka** (a ne više od dobiti ili gubitka za razdoblje). Cilj ove izmjene je smanjiti broj prilagodbi koje subjekti trenutačno provode i ujednačiti praksu.

Kako klasificirati kamate i dividende u izvještaju o novčanim tokovima?

MRS 7 ukinuo je ranije dostupne opcije za klasifikaciju novčanih tokova povezanih s kamatama i dividendama.

Stoga, za društva (odnosno subjekte bez definirane glavne poslovne aktivnosti):

- isplaćene kamate i dividende klasificiraju se kao novčani tokovi iz financijskih aktivnosti; i
- primljene kamate i dividende klasificiraju se kao novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti.

Za subjekte s definiranom glavnom poslovnom aktivnošću (npr. banke, osiguravatelji i dr.):

- isplaćene dividende klasificiraju se kao novčani tokovi iz financijskih aktivnosti;
- primljene kamate, plaćene kamate i primljene dividende klasificiraju se na isti način kao odgovarajući prihodi i rashodi u izvještaju o dobiti ili gubitku. Subjekti moraju svaki od ta tri novčana toka u cijelosti klasificirati u jednu kategoriju izvještaja o novčanim tokovima (poslovne, investicijske ili financijske aktivnosti):
  - primjerice, ako subjekt sve rashode od kamata klasificira u financijsku kategoriju u izvještaju o dobiti ili gubitku, tada će sve plaćene kamate klasificirati kao novčane tokove iz financijskih aktivnosti;
  - subjekt koji rashode od kamata dijelom klasificira u operativnu, a dijelom u financijsku kategoriju u izvještaju o dobiti ili gubitku, morat će donijeti računovodstvenu politiku prema kojoj će sve novčane tokove od plaćenih kamata klasificirati ili kao novčane tokove iz poslovnih aktivnosti ili kao novčane tokove iz financijskih aktivnosti.

Točka 10 Prijelazne odredbe

Točka 10: Prijelazne odredbe

MSFI 18 obavezan je za financijska razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2027. Mora se primjenjivati **retrospektivno**. Rana primjena je također dopuštena. Međutim, u Europi se može primjenjivati tek nakon što ga Europska unija odobri. EFRAG trenutačno očekuje da će Standard biti odobren prije 1. siječnja 2027. Druge jurisdikcije mogu imati slične postupke odobravanja koji moraju biti dovršeni prije primjene Standarda.

Retrospektivna primjena MSFI-ja 18 znači da će subjekti morati prepraviti usporedna razdoblja u svojim osnovnim financijskim izvještajima.

MSFI 18 također zahtijeva da subjekti objave, za usporedno razdoblje koje neposredno prethodi razdoblju u kojem se Standard prvi put primjenjuje, usklađenje za svaku stavku u izvještaju o dobiti ili gubitku između:

- prepravljenih iznosa prikazanih primjenom MSFI-ja 18; i
- iznosa koji su prethodno bili prikazani primjenom MRS-a 1 – *Prezentiranje financijskih izvještaja*.

Subjekt može, ali nije obavezan, objaviti ta usklađenja i za tekuće razdoblje ili ranija usporedna razdoblja.

Na kraju, za financijske godine koje prethode prvoj primjeni Standarda, subjekti će u svojim financijskim izvještajima morati objaviti glavne očekivane učinke primjene ovog novog Standarda, u skladu sa zahtjevima MRS-a 8.

Fokus na... sažete međurazdobne financijske izvještaje

Pri primjeni MRS-a 34, subjekt će u prvoj godini primjene morati u svojim sažetim međurazdobnim financijskim izvještajima prikazati sljedeće stavke (primjerice, u međurazdobnim financijskim izvještajima na dan 30. lipnja 2027., ako subjekt sastavlja godišnje financijske izvještaje na 31. prosinca i nije ranije primijenio Standard):

- naslove (stavke i međuzbrojeve) koje očekuje koristiti u svojim godišnjim financijskim izvještajima primjenom MSFI-ja 18 (neovisno o zahtjevima iz točke 10 MRS-a 34, koja nalaže korištenje naslova iz posljednjih objavljenih financijskih izvještaja); i
- usklađenje za svaku stavku u izvještaju o dobiti ili gubitku za usporedno razdoblje između:
  - prepravljenih iznosa prikazanih primjenom MSFI-ja 18; i
  - iznosa koji su prethodno bili prikazani prema MRS-u 1.

Kontakt

Mirela Copot Marjanović

Partner, Forvis Mazars, Hrvatska

mirela.copotmarjanovic@forvismazars.com

Ivan Karlović

Partner, Forvis Mazars, Hrvatska

ivan.karlovic@forvismazars.com

Forvis Mazars Group SC neovisni je član Forvis Mazars Globala, vodeće mreže profesionalnih usluga. Poslujući kao međunarodno integrirano partnerstvo u više od 100 zemalja i teritorija, Forvis Mazars Grupa specijalizirana je za usluge revizije, poreza i savjetovanja. Partnerstvo se oslanja na stručnost i kulturno razumijevanje više od 40.000 stručnjaka diljem svijeta kako bi pomogli klijentima svih veličina u svakoj fazi njihova razvoja.

Posjetite forvismazars.com/hr kako biste saznali više.

© Forvis Mazars 2026

The logo for Forvis Mazars, featuring the word "forvis" in a blue, lowercase, sans-serif font above the word "mazars" in a larger, bold, blue, lowercase, sans-serif font.